

**Opinia metodyczna i merytoryczna materiałów dydaktycznych
opracowanych przez dietetyków Instytutu Żywności i Żywienia
w ramach edukacji prozdrowotnej**

Odbiorca opinii

Firma Green Factory - producent świeżych warzyw oraz mieszanek sałat gotowych do spożycia.

Cel wydania opinii

Sprawdzenie zgodności merytorycznej i metodycznej materiałów dydaktycznych przygotowanych do akcji edukacyjnej na temat zdrowego żywienia, pod kątem możliwości wykorzystania w edukacji zdrowotnej uczniów klas IV szkoły podstawowej.

Podstawa sformułowania opinii

Opinia została opracowana w oparciu o przedstawione materiały dydaktyczne: trzy scenariusze 45 minutowych warsztatów edukacyjnych dla uczniów oraz materiały pomocnicze dla nauczycieli.

Scenariusze:

- Żywieniowy trójkąt – piramida zdrowego żywienia dla dzieci
- Bomby witaminowe – o warzywach i owocach
- Aktywnie po zdrowie – o aktywności fizycznej

Materiały pomocnicze:

- Piramida zdrowego żywienia dla dzieci
- Piramida aktywności fizycznej dla dzieci
- Tabela -Rodzaj aktywności fizycznej a wartość spalanych kcal w ciągu godziny, 30 i 15 minut.

Celem akcji edukacyjnej jest rozwijanie zainteresowań przyrodniczych uczniów poprzez przybliżenie im zasad zdrowego żywienia, poznanie i utrwalenie odpowiednich nawyków dotyczących odżywiania się oraz kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów sprzyjających zdrowiu. Edukacja zdrowotna jest ważnym elementem promocji zdrowia, która jest wpisana w zadania szkoły oraz stanowi fundament dla szkolnego programu profilaktyki. Dobre zdrowie i samopoczucie jest zasobem dla edukacji, sprzyja uczeniu się. Zaproponowane przez autorów, dietetyków Instytutu Żywności i Żywienia zajęcia wspierają podstawowe zadania szkoły.

Celem autorów jest nie tylko przekazanie wiedzy na temat potrzeb rozwijającego się organizmu ale stworzenie okazji do wymiany informacji, przekonań, kształtowania właściwych postaw,

rozwijania wielu umiejętności oraz poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie. Tworzą okazję do praktykowania zachowań prozdrowotnych.

Odżywianie znajduje się wysoko na liście priorytetów nie tylko dietetyków ale również nauczycieli, rodziców i uczniów. Badania i obserwacje wskazują, że uczniowie nie zawsze wiedzą, co służy ich zdrowiu, a jeśli nawet wiedzą, to nie zawsze potrafią skutecznie wykorzystać tę wiedzę w codziennym życiu. Wiedza nie przekłada się na ich zachowania. Dlatego każdy rodzaj zajęć umożliwiający zdobycie nowych doświadczeń i kompetencji, uczący odpowiedzialności za własne zdrowie oraz przynoszący korzyści w postaci zmiany postaw wobec zdrowia jest ważnym elementem pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Poprawność konstrukcyjna

Scenariusze zostały poprawnie opracowane pod względem konstrukcji, zawierają wszystkie niezbędne elementy wymagane do tego typu materiałów.

Poprawność merytoryczna i dydaktyczna

Przedstawione materiały zostały przygotowane poprawnie pod względem merytorycznym i dydaktycznym. Uwzględniają cele kształcenia ogólnego i wymagania szczegółowe zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977)

Biorą pod uwagę cztery wymagania ogólne: I. zaciekawienie światem przyrody, II. wyjaśnianie prostych zależności, III. praktyczne wykorzystanie wiedzy, V. korzystanie z różnych źródeł wiedzy.

W zakresie treści zajęcia odnoszą się do wymagań szczegółowych podstawy:

- 1. Ja i moje otoczenie pkt 2
- 8. Organizm człowieka pkt 1,2
- 9. Zdrowie i troska o zdrowie pkt 6, 13

Sposób prezentacji zagadnień jest dostosowany do wieku i możliwości percepcyjnych dzieci w wieku 9-10 lat.

W scenariuszach uwzględniono różne metody i formy pracy. Pogadanki angażujące cały zespół klasowy, umożliwiają wymianę informacji, ich ocenę oraz korygowanie błędów. Propozycje różnorodnych aktywizujących metod nauczania opartych na działaniach uczniów, stwarzają okazję do większego zaangażowania i aktywności oraz twórczego rozwiązywania problemów. Natomiast zajęcia praktycznego wykorzystania wiedzy sprzyjają zapamiętywaniu i utrwaleniu zdobytej wiedzy, są jednym z elementów stanowiących o ich trwałości oraz angażują wszystkich uczniów. Dzieci mogą uczyć się od innych, przechodzą od pracy indywidualnej do grupowej i zbiorowej. Praca zespołowa mobilizuje

uczniów do udziału, wzmacnia poczucie odpowiedzialności za wykonanie zadania, daje okazję do odczucia satysfakcji z pracy.

Dużym walorem scenariuszy jest połączenie nauki z zabawą, gdyż poprzez zabawę dziecko uczy się bez wysiłku. Jest ona najbliższą formą ekspresji dla dziecka. Zabawa rozwija myślenie, pamięć, spostrzegawczość, sprawność fizyczną, twórczość, wzbogaca słownictwo i aktywizuje do nauki.

Prowadzone w ten sposób zajęcia sprzyjają poszerzeniu i utrwaleniu wiedzy oraz kształtowaniu właściwych umiejętności i postaw.

Cennym uzupełnieniem scenariuszy są środki dydaktyczne, które są dostosowane do wieku i procesu poznawczego uczniów oraz spójne z omawianymi zagadnieniami. Mogą stanowić pomoc dla nauczycieli w przygotowaniu własnych działań edukacyjnych. Zaletą jest również udostępnienie ich w formie elektronicznej.

Poprawność językowa

Przygotowane materiały zostały napisane językiem przystępnym dla ucznia szkoły podstawowej z zastosowaniem właściwych pojęć i terminów z zakresu nauk przyrodniczych.

Zalecenia

- W ramach możliwości organizacyjnych można wydłużyć czas pracy uczniów i dostosować tempo pracy do możliwości uczniów.
- Realizacja scenariuszy wymaga sprawnej organizacji oraz wcześniejszego przygotowania do lekcji niezbędnych pomocy dydaktycznych.
- W 2015 r. wprowadzono zmiany do piramidy żywieniowej. Należy wspomnieć o proponowanych zmianach, wskazać różnice między starą i nową piramidą żywienia.
- Propozycje pewnych zmian i poprawek zostały uwzględnione i dokonano odpowiedniej korekty.

Wnioski

1. Przedstawione do zaopiniowania materiały dydaktyczne są poprawne pod względem merytorycznym, metodycznym i dydaktycznym. Uwzględniają cele kształcenia i wychowania zawarte w podstawie programowej.
2. Nie zawierają treści niezgodnych z przepisami prawa.
3. Stanowią atrakcyjną propozycję edukacji przyrodniczej oraz połączenie nauki z działaniem i zabawą.
4. Kładą nacisk na aktywność poznawczą uczniów.

5. Wpisują się w promocję zdrowia poprzez propagowanie właściwych zachowań czym wspierają realizację podstawowych zadań szkoły.
6. Wzbogacają warsztat pracy nauczycieli o ciekawe formy oraz metod pracy z uczniem.
7. Przygotowane materiały dydaktyczne mogą być inspiracją dla nauczycieli w przygotowaniu własnych działań edukacyjnych.
8. Zajęcia warsztatowe mogą być wykorzystane w różny sposób w całości lub zmodyfikowane, dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników oraz warunków nauczania.

Autorka opinii

Małgorzata Rykowska

nauczyciel przyrody